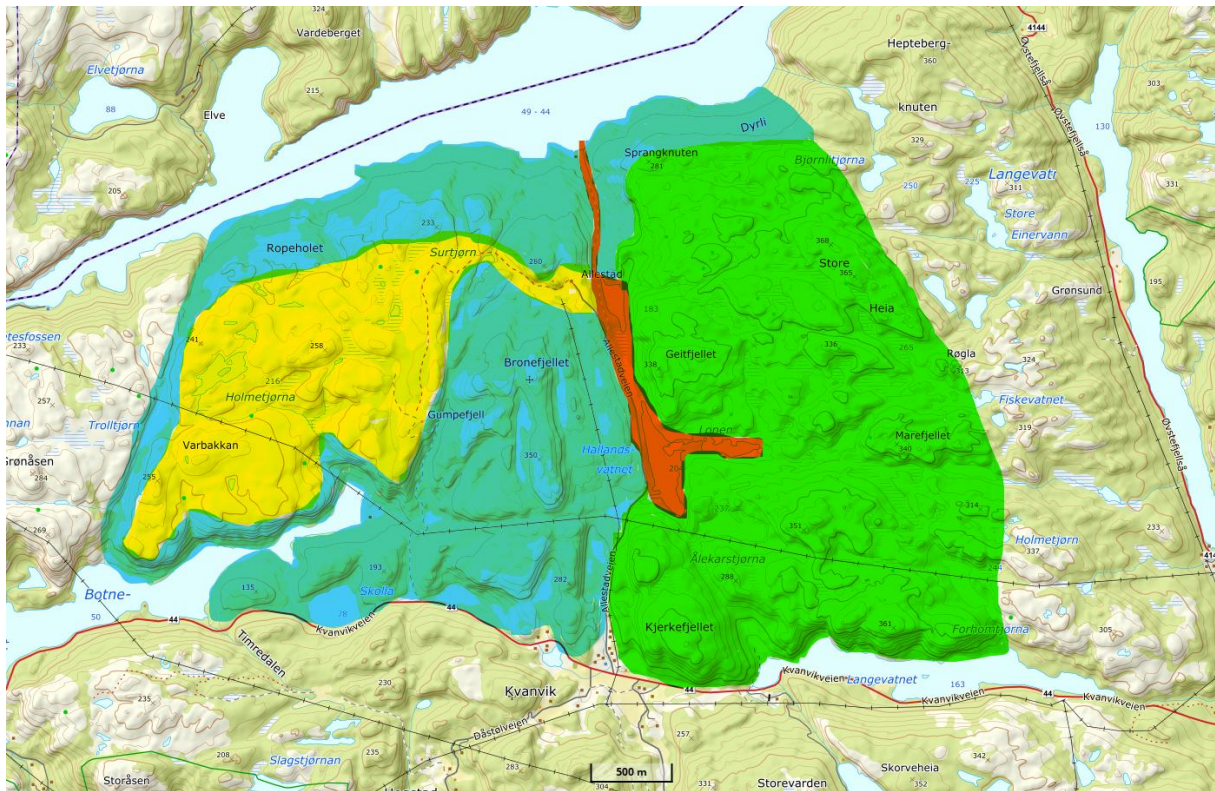

Friluftsliv i tiltaksområdet til Stemmen og Hallandsvatn kraftverk samt nærliggende områder.

Det blir etterspurt fra Agder Fylkeskommune og Flekkefjord kommune en fylldigere redegjørelse av hvordan området blir benyttet som friluftsområde i dag, og hva slags innvirkninger tiltaket vil ha sett opp mot dagens og fremtidig bruk av området. Det anbefales fra Flekkefjord kommune at konsekvensen av oppdemming av vannene og inngrepene i landskapet visualiseres.

Det er i tiltaksområdet ingen merkede turløyper. Nærmeste oppmerkede turløype er fra Allestad til Gumpenfjell. Tiltakshaver bor sammen med sin kone på gården Gumpenfjell adresse Kvanvikveien 300, 4404 Flekkefjord. Dette er destinasjonen for denne oppmerkede turløypen. Turløypen blir brukt beskjedent av lokale fra Kvanviksområdet og ellers av beboere fra Flekkefjord kommune og omegn. Det er en postkasse med en bok hvor turgåere skriver seg inn i ved enden av innmarken til gårdene på Gumpenfjell som gir et godt bilde av besøkstallet som ligger på omkring 150 besøkende årlig. Av dette tallet er det mange innsjekk av samme personer. Turløypen starter på Allestad ved å gå gjennom et privat gårdstun deretter ca. 600 meter gjennom fulldyrket areal og innmarksbeite, dem to imellom temmelig likt fordelt. Det er ingen muligheter for å rute denne turen om uten at den berører innmarksbeite eller fulldyrket areal. Da blir det en krevende tur som mest sannsynlig ikke vil bli brukt. Parkeringen for denne turen finner sted på tiltakshavers private oppstillingsplass på Allestad. Jeg har nylig vært i dialog med Flekkefjord og oppland turistforening på bakgrunn av deres henvendelse ble det enighet om at turløypen ikke skal profileres noe ut over det som blir gjort i dag, det skal heller ikke tilrettelegges med tanke på å øke bruken av denne løypen. Dette for å unngå samme senario som på gården Fidsel ved Kvanvik der turløypen nå er stengt for almen ferdsel basert på Friluftslovens § 3.

Stien blir ikke under noen omstendigheter berørt av omsøkt tiltak. Men naturopplevelsen man har ved å gå denne stien er sterkt forringet av vindmøllene på Tellnes på andre siden av Lundevannet i Rogaland. Man ser samtidig langs turløypen 32 møller og ved ugunstige forhold er lyden fra møllene til sjenanse. Ved stille vær kan man også høre dumperne på Titania gruver i tillegg til sprengsalven som går av hver dag kl. 15:15. I tillegg kan aktiviteten på Motorcenter Norway høres godt ved enkelte vindretninger og er til sterk sjenanse gjennom sommerhalvåret for oss som bor på Gumpenfjell. Området er med andre ord på ingen måte urørt.

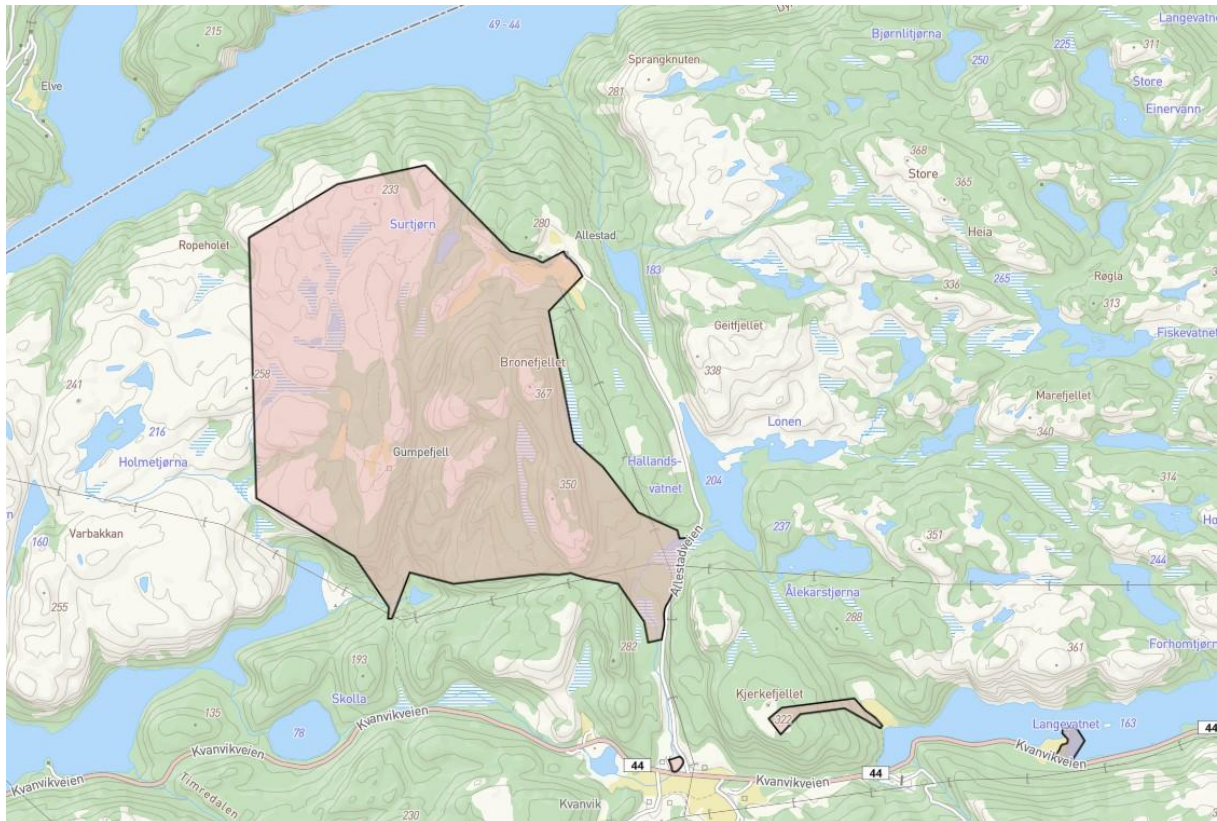

Figur 1. Kart som viser områdene som er beskrevet i denne redegjørelsen.

Ref. figur 1. er et kart som ved forskjellige farger danner områder med forskjellige kvaliteter når det gjelder friluftsliv. Det fargede området på kartet er der hvor tiltakshaver ferdes i forbindelse med utøving av jakt, trening av fuglehunder, ettersyn av sau og friluftsliv ellers. Jeg er helt sikkert den personen som er best kjent i området og som oppholder meg der mest. I tillegg er jeg grunneier av nesten halvparten av arealet som er farget. Det fremstår derfor naturlig for meg å redegjøre selv for friluftslivet i dette området ganske enkelt fordi det er jeg som sitter med mest kunnskap om temaet. Området merket med gult inkluderer den omtalte turløypen. Utover ferdselen beskrevet på turløypen er resten av det gulmerkede område ikke i bruk til friluftsliv av andre en tiltakshaver med familie og sporadisk eierne av nabogården som benyttes som fritidsbolig. Dette kan ikke dokumenteres på annen måte enn at tiltakshaver med familie bruker dette området mye hele året til trening av seg selv og fuglehundene samt til ettersyn av en besetning gammelnorsk spælsau som hjelper til med og skjøte den kategoriserte kystlyngheien som ligger på vår utmark. Siden 2008 har vi møtt en person som på grunn av høyt gress hadde mistet stien og dreid av denne vestover mot Lundevann, samt en familie som ulovlig prøvde fiskelykken i Holmevann. Området er enkelt farbart og minner mest om høyfjellslandskap.

I området merket Blått endrer terrenget karakter. Her er det mye mer kupert med dype daler og bratte smale fjellrygger og fjellsider. Undervegetasjonen er høy noe som gjør ferdsel krevende. På toppen av Bronefjell har Sira-Kvina kraftselskap oppført en bygning

med tilhørende mast til kommunikasjonsutstyr knyttet opp mot deres drift. Bygningen hefter på tiltakshavers eiendom og ligger innenfor kartlagt viktig friluftsområde Gompefjell, naturbase ID: FK00032788 ref. figur 2. Dette område strekker seg over både gult og blåfarget område.

Figur 2. Kart over friluftsområdene merket med naturbase ID: FK00032788 og FK000328180

Blått området er eksponert mot de samme forringelses elementene som tidligere beskrevet. Det er ingen etablerte turløyper i dette området. Skal man ferdes i dette området kreves det at man er kjent eller er en over gjennomsnittet god kartleser. Området er ikke i bruk til friluftaktiviteter ut over noen få jaktdager etter hjort om høsten av Kvanvik jaktlag, samt den bruken som tiltakshaver står for gjennom jakt og fuglehund trening høst og vinter.

Området merket grønt er også kupert med tidvis meget høy undervegetasjon som for det meste består av høy gammel røsslyng. Myrene er våte med høye tuer. Meget krevende terreng å ferdes i, men er man kjent så ferdes en greit rundt ved å gå smart uten å utfordre terrenget. Det er ingen oppmerkede turstier i dette området heller, men det er en hel del dyretråkk etter hjort. Stien opp til Kjerkefjell i sør-enden av dette området som Flekkefjord kommune i sin uttalelse refererer til med naturbase ID: FK00032818 ref. figur 2. er ikke menneskeskapt, men et resultat av at storfe går og beiter her hele sommerhalvåret. Jeg har ikke registrert noen form for almen ferdsel i dette området på

de 17 år jeg har vært bruker av det til jakt og fuglehund trening. Jeg er med stor sikkerhet den som ferdes mest her. Det var for noen år tilbake enkelte lokale som gikk tur til Langevannsknuten uten at jeg har sett det med egne øyne. I høringsuttalelsen fra Flekkefjord kommune står det: *Kjerkefjellet er 320 meter høyt og ligger like nordøst for Kvanvik i enden av Langevatnet. Toppen av fjellet sammen med stien opp er registrert som viktig friluftslivsområde. Fjellet er et utsiktspunkt over Kvanvik, men mot nord er det også utsikt mot Hallandsvatnet og Stemmetjødn. Avstanden til Hallandsvatn og Stemmetjødn er henholdsvis 1 og 2 km.*

Dette stemmer ikke. Tiltaksområdet kan ikke sees fra noe punkt på Kjerkefjell ref. figur 3. Det igjen medfører at tiltaket ikke har noen innvirkning på området merket med naturbase iD: FK00032818. Området merket grønt brukers kort fortalt til jakt.

Figur 3. Utsikt mot nord fra Kjerkefjell. Tiltaksområdet ligger for lavt i terrenget til at det kan sees herfra.

Når det gjelder selve tiltaksområdet merket rødt er det en meget begrenset bruk av traktorveien ned til Lundevann som tiltakshaver er eier av. Veien er i dårlig forfatning og innbyr ikke til turbruk. Denne veien vil bli oppgradert til kjørevei fram til kraftverket nede ved Lundevann. Tiltaket vil dermed ha en positiv effekt i forhold til fritidsaktivitet i dette området da tilgangen blir bedre for allmennheten. Begge demningene vil få en utforming som muliggjør ferdsel over dem, samt at de vil bli steinlagt utenpå selve dammen for å danne et visuelt bilde av gammel type stein lødd dam. Dette er også en forbedring fordi når det flommer som verst er det kun de tøffeste som tørr prøve seg på og krysse vassdraget. Enkelte ganger lar det seg ikke gjøre for noen. Hallandsvatnet var fra gammelt av oppdemmet omkring 80 centimeter fra normalvannstand ved hjelp av en gammel fyllingsdam som man fortsatt kan se restene etter. Det var to årsaker til dette. Den ene var at man da hadde mulighet for å slippe magasinert vann ned i bekken ved tørke, men mest av alt for å sikre ferdsel med pram inn Lonen til sommerbeitene bøndene på Kvanvik hadde der. Kuene skulle melkes hver dag og vannveien var det eneste alternativet. Begge disse momentene blir ved en realisering av tiltaket brakt tilbake til den gang det var ferdsel i området med et omfang ut over det som er i dag som stort sett består av jakt. På samme måte som tidligere bruker vi vannveien med pram for å frakte jegere inn i terrenget og viltet ut av det. En oppdemming vil muliggjøre dette hele høsten uavhengig av nedbørsmengde. Det er å anse som en stor fordel for denne aktiviteten.

Kort oppsummert har tiltaket ingen innvirkning på området Kjerkefjell merket med naturbase iD: FK00032818.

Tiltaket har noe innvirkning visuelt på området Gompefjell, naturbase iD: FK00032788 fra toppen av Bronefjell kan man se innerste delen av Lonen i Hallandsvatnet. Ref. figur 4

Figur 4. Fra Bronefjell kan man se innerste delen av Lonen i Hallandsvatnet

På dette punktet har man en linkstasjon rett ved siden av seg og 32 vindmøller som utsikt mot vest. Tiltaket vil ha en svært liten negativ betydning sett opp mot dette. Det er

som tidligere beskrevet ingen friluftslivsaktivitet på denne fjellryggen. Området innbefatter også deler av vassdraget fra Hallandsvatnet og nedover mot Kvanvik. Det meste her består av stille vann der vannspeilet ikke vil være påvirket på grunn av naturlige terskler. Det er et lite fossefall som også er inne i skravert område her vil man merke betydelig mindre vann ved mye nedbør og flom. Visuelt vil det ikke ha noen betydning for friluftslivet da det vil oppleves som normalt når du ikke har tidligere vannføring som referanse. Det vil også her være positivt med tanke på ferdsel da denne delen av vassdraget er umulig å krysse ved høy vannføring. Den merkede turløypen som går fra Allestad til Gumpfjell og som også ligger i dette området er ikke berørt av tiltaket. Statsforvalteren har ellers samme oppfatning om dette temaet i sitt høringssvar han skriver:

Det er ikke registrert viktige friluftslivsområder i den delen av nedbørfeltet som blir berørt. Lenger nede i vassdraget er området langs Botnevannsbekken fra Berrefjord til Pyttetjødn er en del av det kartlagte friluftslivsområdet Berrefjord - Dåstøl – Stø (Naturbase-ID FK00032784). Det samme gjelder området Gumpfjell (Naturbase-ID FK00032788) som berører vannstrengen i et parti like nedstrøms utløpet av Hallandsvatnet. Begge områdene har verdien viktig friluftslivsområde. Etter vår vurdering vil ikke fraføring av vann påvirke verdien av disse friluftslivsområdene i vesentlig grad.

Tiltakshaver vil imøtekomme Flekkefjord kommunens ønske om en visualisering av prosjektet.